

Særheim Nye studietilbud og mange forskningsprosjekter

Sykt travelt, men veldig gøy, mener Dag Jørund Lønning om jobben som rektor ved Høgskolen landbruk og bygdenæring. Midt oppi det hele er han en produktiv forfatter og etterspurt foredragsholder.

FOTO: ANDERS MINGE

Videreutvikler jærske skole

➤ På et drøyt år har energibunten Dag Jørund Lønning gjort Høgskolen for landbruk og bygdenæringar (HLB) i Klepp **klart synligere i utdannings-Norge.**

JÆREN

Tre nye studietilbud, en økning av studenttallet fra 50 til drøyt 80 – og en serie nye undervisningsrelaterede forsknings- og formidlingsprosjekter. Det har vært høy aktivitet ved HLB siden Lønning tiltrådte som rektor i april i fjor.

– I øyeblikket er det helt sjukt travelt, men det er veldig gøy også, forsikrer han og understreker at et utstrakt teamarbeid er forutsetningen for den raske utviklingen av høgskolen. – Vi begynner å få et veldig spennende fagmiljø her, sier Lønning.

Helt nye fag

For egen del pleier 44-åringen et flittig forfatterskap. 10 bøker har han rukket å skrive. I neste uke gir han ut en metodebok om forskerrollens samfunnsnytte på Tapir akademiske forlag. I fjor høst kom en lærebok i nyskaping.

Det vitenskapelige personellet ved HLB teller foreløpig fem personer. Lønning er selv sosialantropolog og prosessfilosof med doktorgrad i alternativ nyskaping og bygdeutvikling.

Han understreker at HLB har et stort nettverk, samarbeider med flere høgskoler og universiteter og

Høgskole for bygdene

➤ HLB ble formelt etablert i 2005 som en videreføring av Høgskulen på Jæren, som ble stiftet i Nærlandparken i Hå i 2001. HLB flyttet til Landbruksparken på Særheim for to år siden.

➤ Delvis statsfinansiert. 120 eiere og organisasjoner med tilknytning til landbruket og bygdene. Samarbeider med flere universiteter og høgskoler.

➤ Egen fagstab på sju ansatte, hvorav fem vitenskapelige stillinger. Bruker i tillegg eksterne forelesere.

➤ Studietilbud: Bachelor i bygdeutvikling, Økonomi og ledelse, Hand-

braker en del eksterne forelesere.

Det vakte en smule oppsikt da den jærske høgskolen i fjor etablerte Skandinavias, ja kanskje verdens første bachelorstudium i bygdeutvikling. Lønning har hentet britiske Rhys Evans, en av Europas fremste bygdeforskere, inn som førsteamanuensis og faglig ansvarlig.

Nær kopling

De første fire-fem studentene blir ferdige til neste år, og mye tyder på at de kan få jobb på dagen, ifølge Lønning.

De to andre nye HLB-fagene som er i startgropa er et årsstudium kalt «Hest i næring» og halvårsstudiet «Driftsledelse i landbruket».

Det er nær sammenheng mellom undervisning og forskning ved HLB, understreker Lønning. – Fagfolkene vi ansetter skal kunne jobbe med eksterne prosjekter med kopling til undervisningen. Litt artig er det at vi som en veldig liten institusjon – sammen med BI (Bedriftsøkonomisk Institutt) – nylig var invitert til Kunnskapsdepartementet for å orientere om hvordan vi skaffer eksterne inntekter, smiler han.

Også internasjonalt

Det siste året har HLB sendt ut

en serie meldinger om ulike forsknings- og formidlingstiltak det jobbes med. Sist ut er et prosjekt om framtida til norske utkantbygger med utgangspunkt i den vesle bygda Finnøya i Hamsun-kommunen Hamarøy i Nordland.

Omtrent samtidig, for bare noen dager siden, gikk Lønning & co ut med at HLB skal lede et toårig internasjonalt prosjekt, hvor målet er å styrke bruken av tradisjonelle hesteraser i turistsammenheng rundt Nord-Atlanteren. I dette tilfelle fjording, nordlandshest, færøysk ponni og islandshest. Noratlantisk råd (Norat) bidrar foreløpig med en halv million danske kroner.

Satsingen koples til det nye studietilbudet Hest i næring. Målet er at hesteturisme-prosjektet blant annet kan bidra til en ny giv for fjordhesten som er i markert tilbakegang i Norge. Samtidig viser Lønning til at hestetallet her i landet er femdoblet til om lag 100.000 siden bunnen ble nådd for noen år siden. Dette åpner spennende muligheter for bruk av hest på nye og nyttige områder, mener han.

Det jærske

Lokalt er høgskolen på Særheim såvidt i gang med en kartlegging av

oppfatninger og definisjoner av Jæren som kan brukes av kommuner, reiselivsnæringen og andre som har Jærregionen som marked. Bakgrunnen er kombinasjonen av det spesielle jærlandskapet, en stor og raskt voksende befolkning, press på arealer og derfor også spesielle konflikter.

I et prosjekt om reiselivsutvikling på Nordmøre dreier det som andre måter å presentere bygdeturisme på. Og det stopper ikke her. I samarbeid med Høgskolen på Lillehammer jobbes det med et nasjonalt pilotprosjekt om ungdom og gründerutvikling med basis i byderessurser.

I et annet pilotprosjekt jantes det på nye næringsmuligheter i tomme driftsbygninger, med Fylkesmannen i Nordland som samarbeidspartner. Temaet opptar også Fylkesmannen i Rogaland og flere jærkommuner. I tillegg til at prosjektet i Nordland vil ha overføringsverdi til andre deler av landet, ser ikke Lønning vekk fra at det kan bli en avlegger i Rogaland.

ODD PIHLSTRØM
odd.pihlstrom@aftenbladet.no

“Vi begynner å få et veldig spennende fagmiljø her nå.”

Dag Jørund Lønning, rektor